

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok története.
Világ proletárjai egyesüljétek!

N. Erdős
1428 Franklin St.
11 09

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

Az iparilag fejlettebb ország a ke-
vébbé fejtettek saját jövője képét
mutatja. (Marx.)

No. 84 szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 Október 19,

Egyes szám ára 2 cent. Helyben 1 cent.

AZ AMERIKAI MAGYAR SZOCIALISTAMUNKÁS SZÖVETSÉG XIX OSZTÁLYA
CHICAGO, ILL.

1908 október 25-én, d. u. 3 órakor a Grand és Western Avenuek sarkán, A FRIEDMANN HALLBAN nagy népgyűlést rendez

a következő napirenddel:

1. Az általános titkos választójog tervezete.
2. Mi kényszeríti a magyar munkásokat a kivándorlásra?
3. Az amerikai munkás helyzete.
4. Szervezkedés és sajtó.

A munkástársak tömeges megjelenését kéri a

Chicago Szoc. Munk. Szerv.

ÉHEZŐ ORSZÁGOK.

A kapitalista termelésben kikerülhetnek az ipari válságok. A munkásosztály, mely munkája eredményének csak csekély részét kapja meg munkabérek alakjában, képtelen a csekély részzel megvásárolni azt, amit megalkot, az árúknak fel kell halmozódnia s be kell következni annak az időnek, amikor a kapitalista nem talál vevőt a felhalmozott árúkra, a termelésből nem huz tovább hasznot, tehát lezárta a gyárakat. Az Egyesült Államokban minden tíz esztendőben előáll ez a helyzet s a kapitalista osztály nem tesz ellene semmit, ha akarja, sem tehetne semmit sem. Pánikot lehet mesterségesen előidézni, de a válságot lehetetlen mesterségesen elhárítani. A kapitalista állam politikai törvényein lehet változtatni, lehet azokat megkerülni, kijátszani, de az általános gazdasági törvényeken nem lehet kifogni. A tőkés termelési módszer gazdasági törvényei teszik szükségessé a válságot s ezen nem lehet segíteni mással, mint a tőkés termelő mód megváltoztatásával.

A munkásosztálynak áll érdekében a feladat végrehajtása s amíg a munkásosztály a történeti hivatásnak tudatára nem ébred, míg hivatását be nem tölti, addig időről-índőre nyomor fokozódik a munkás szűkölködése, türelhetlen éhség és nélkülözés. Míg a munkásosztály eltűri, hogy munkájának javarésztétől megfosztassák, addig a végtelen bőség közepette is éhező országokat fogunk látni.

Két hatalmas, gazdag ország nyújtja most az éhség rettenetes képét. Két országban, melyeknek nemzeti vagyona tulusz az összes többi országok nemzeti vagyonán, látjuk a nyomor rettenetes jelenetét. Az Egyesült Államokban és Angliában. Mindkét országban teljes esztendőre dül a gazdasági válság s árasztja a népre a nyomorúságot, a züllést s ezeknek nyomdokait a bűnöknek végtelen sokaságát.

Az Egyesült Államokban, még a rendes ipari viszonyok közt is, amikor valamennyi gyár teljes üzemben van, a harminc millió bér munkásnak egy negyede, sőt egy harmada munkanélkül szokott lenni. Egy év óta, hogy a gyárak kapui sorban lezárultak s a nagy ipari telepek bezártak az üzem, lehetetlen volt megbízható statisztikát összeállítani a munkanélküliek számáról. A kapitalista állam hivatalnokai nem is akartak erről kimutatást készíteni. A tényeken nem tudnak változtatni, tehát annyire csak lehetséges takarni akarják. Any nyi azonban bizonyos, hogy jelenleg csak a nagyobb ipari központokon több a munkanélküli, mint egy-két évvel ezelőtt az egész Egyesült Államokban volt.

Két tény azonban nem tudnak eltitkolni. Mindkettő esalhatatlan barométerje a nyomor. Nem tudják eltitkolni az öngyilkosok s a bűnösök számának megdöbbentő szaporodását. A lefolyt évben több volt azoknak a száma, kiket az éhség arra kényszerített, hogy önként keressenek menekvést a halálban, mint az előző négy-öt esztendőben együttvéve.

A bűnösök számának szaporodását pedig igazolja Jerome, New York kerületi ügyészének jelentése, melyben két alügyészt kér a bűnösök letárgyalásához s egyben újabb bíróságok felállítását kéri, mivel New Yorkban nem kevesebb, mint 8000 bűnügy vár letárgyalásra. Ha semmi más nem igazolná is, hogy a kapitalista termelő módtól elválaszthatatlan gazdasági válság rettentőbb pusztítást visz végbe egy-egy országban, mint egy kisebb háború, e két tény igazolja.

New Yorkban a múlt télen a hótisztásra fölfogadott munkások közül az első nap négyszáz ember dől ki a munkából. A hosszú nélkülözés, sanyargás képtelenné tette őket a munkára. Dőlt volna ki New York utcáin a hámból négyszáz ló egy nap alatt, a kapitalista lapok hasábjára foglalkoztak volna a dologgal s a törvényhozás is megmozdult volna a lovak vé-

delmezésére. Azonban munkásokról volt szó. Egy-két lap megemlítette az esetet pár sorban s ezzel el is volt intézve. Azóta közel egy év telt el. Ha néhány havi nyomorúság teljesen összetörhette a munkások fizikai erejét, mivé tette ezt egy évi éhezés?

Még rosszabbul állnak, ha ugyan rosszabbul állhatnak, Anglia munkásai. Az angol munkás a legtörelmesebbek, legmaradiabbak közé tartozik. A legutolsó azok között, kiket a nyomor megindíthat. S ma egész Anglia munkásága talpon áll, nincs város, nincs egy ipari központ sem, ahol egymást ne érnék a munkanélküliek gyűlései, tüntető felvonulása.

Nottiohamból indult el a napokban a munkanélküliek egy csapata Londonba, hogy a parlamentől kenyeret követeljenek. A városok s falvak rendőrsége, ahol végig vonultak, képtelenek voltak feltartóztatni az egyre szaporodó tömeget, melyet Londonban már hasonló tömeg vár. E sereggel szemben, melyet az éhség mindenre elszántá tett, tehetetlenül állnak a "törvény és rend" őrei. London utcáin jelszóvá lett, hogy inkább törjék be az éhezők az élelmiszerek raktárainak ajtaját, semmint tovább türejenek.

A kapitalista osztály megszokott fogásaihoz nyúl. Ahol a rendőrbot gyenge, ott alamizsnát ígérnek városi munka alakjában. A hatóság tulajdonképpen nem tesz egyebet, mint felhasználva az alkalmat, a jótékony jelszavával olesó munkaerőre tesz szert.

A kapitalista rendszerben a gazdasági válság elháríthatatlan, következményein pedig nem lehet segíteni. Amíg a munkásosztály saját erejéből gyökeres orvoslással nem él, addig az uralkodó osztály dúságának mellett a javak megteremtői éhezni fognak.

Anglia politikusai a szabadkereskedelem jelszavával amittják az angol népet, míg az Egyesült Államok politikusai a védővámval boldogítják az amerikai munkást.

A két országban dúló gazdasági válság bizonyítja, hogy sem egyik, sem másik nem változtat a munkásosztály helyzetén.

A Szocialista Munkáspárt a bajok kutterfórást magában a kapitalista rendszerben találja s azt hirdeti, hogy amíg a munkásosztály a nemzetközi töké ellen nemzetközileg folytatott harcában le nem foglalja, meg nem tartja s saját javára nem használja a termelés eszközeit, addig a nyomorból nincs menekvés. A Szocialista Munkáspárt, az osztályharcnak politikai kifejezője, nem a mai rendszer következményeit akarja orvosolni, hanem a mai rendszert meg akarja szüntetni, hogy megszűnjön egyszer s mindenkorra a következményei is.

IPARI UNIONIZMUS.

Ipari unionizmus alatt a munkásoknak oly szervezkedését értjük, amely az egész munkásosztályt a gazdasági fejlődéssel lépést tartva, annak megfelelően szervezni törekszik.

Ipari szervezkedés alatt oly szervezkedést értünk, amely szocialista elvekre van építve, amely egy iparban dolgozó minden munkást egy nagy unióban egyesít, úgy amint azt a Világ Ipari Munkásai-nak elvi nyilatkozata és alapszabályai körvonalazzák; oly szervezkedést, mely az osztályharcot ismeri el és azt hirdeti, hogy egy munkásnak sérelme, sérelmélt képezi valamennyinek és amelynek végcélja az ipari demokrácia megalapítása; oly szervezkedést, amely minden tekintetben ellensége minden olyan szervezkedés formának, amely a munkásosztályt különféle csoportokra osztja, amely megbontja annak egységét, úgy amint azt a szervezkedésnek ősi formája, a szak-szervezkedés és ennek mintaképe az American Federation of Labor példája mutatja. Ipari szervezkedés alatt oly szervezkedést értünk, amely nemcsak formában ipari, mint az "Ame-

rikai Egyesült Bányamunkások Szervezete", hanem lélekben is, mert lélek nélkül nincs élet és a szocializmus az élete, a lelke (és kell is, hogy az legyen) a munkásmozgalomnak, ha a munkásosztály a haladás útjának ösvényeit akarja vágni és nem a visszaféjődésnek, az örök szolgáshoz vezető szomorú utját akarja választani. Oly szervezkedést értünk ipari szervezkedés alatt, amely a munkásosztályt — az egész munkásosztályt — egy egységes testté iparkodik egyesíteni, amely arra szervez és arra tanít, hogy a munkások ne csak együtt dolgozzanak és együtt sztrájkoljanak, hanem arra is, hogy együtt szavazzanak és együtt kormányozzanak, oly szervezkedést, amely azt az igazságot hirdeti, hogy a munka hoz létre minden vagyonot és így ennél fogva a munka teljes gyümölcse a munkást illeti, amely arra törekszik, hogy ez igazságnak érvényt szerezzen, megalapítani törekedvén a szabad co-operációk szabad társadalmát.

A szervezkedésnek ilyen formáját és ezen elveket kell értünk, mikor ipari szervezkedésről beszélünk.

Ily szervezet abszolút szükségesség a szocialista köztársaság megalakításához, mert a szocializmus előfeltétele az ipari demokrácia, ennek előfeltétele az ipar királyainak elűzése, ennek előfeltétele a kormányzásnak, jobban mondva az adminisztrációnak reorganizálása, t. i. a területi szervezet helyébe az ipari szervezet helyezése.

Az iparnak nagy társadalmi egységgé való szervezése nemcsak az államok szuverenitását törli meg, hanem a nemzeteket is és a munkás- ság oly szerveztét, mint az A. F. of Labor a holdat ugató kutya nem éppen irigylésre méltó szerepére kárhözjátja. Az egész civilizált világon két dologgal állunk ma szemben, amelyek közül egyet választanunk kell: az ipari despotizmus vagy az ipari demokráciát. E két rendszer között nem lehet egyezség. E két rendszer között késhegyig menő harcnak kell folynia. Ha ez így van, (amint hogy így van, mert a tények világosan mutatják), minden gondolkodni tudó és minden szabadságszerető embernek azzal a kéréssel kell foglalkoznia, miként lehet az ipari despotizmus minél előbb örök időkre leteríteni és diadalra juttatni az ipari demokráciát; hogy miként lehet oly szervezetben egyesíteni a munkásosztályt, amely sikerrel veheti fel a harcot a kapitalista osztályal, amely ki tudja csavarni a kapitalista osztály kezéből az ipar feletti uralmat, mert az ipar feletti uralmon épül fel az embernek az életszükségleteket termelő és szétosztó hatalma. Ezen alapigazságot ignorálni és ebből kifolyólag ignorálni a munkásosztályt ipari szervezkedését, nem más, mint a munkásosztály megrontására való törekvés, mint a reakció támogatása és elárulása a forradalmi szocializmusnak.

Amint maga az isten sem ignorálhatja a természet törvényeit, úgy egyetlen szocialista szervezet sem ignorálhatja a gazdasági fejlődés törvényeit és ezen fejlődés az ipari szervezkedésre hív fel bennünket oly érthetően, amely világosan felírta az A. F. of L.-nek ajtajára a "Mene Tekel Upharsin"-t. Mert miként teremthet mást, mint chaost, úgy politikai, mint gazdasági téren, a munkásoknak oly szervezkedést, amely több, mint százköz, egymásra féltékeny, egymást gyűlölő szakmákba osztja a munkásokat, amelyek legtöbbje örök, megváltozhatatlan, szükséges tényként fogadják el a bérrendszert? Miként nyilvánulhatnak meg a munkások egységesen az urnánál, mint osztály, ha nem ismerik el az osztályloldalirást a műhelyben, ahol a kenyeret keresik, ahol existenciájukat teremtik meg? Ki képzel el olyan lehetőséget, hogy azok a "pure and simple" szakszervezeti emberek, akik nap-nap után elárulják egymást a munka terén, hogy ezek egységesen járjanak el, mikor szavazataikat leadják? Aki el tud képzelni ily cselekvést oly szervezet részéről, mint az A. F. of L., annak fel kell tennie, hogy ok és okozat eltűnt a mindenségéből. De az ok és okozat még érvényben van, hogy érvényben van láthatjuk abban az örült zavarban, abban az esztelen kapkodásban, mely az A. F. of L.-ben látható, Vezérei hol a republ. fához, hol a demokráta fűhöz kapkodnak, tudatosan és öntudatlanul a munkásosztály ellenségét támogatják. Az okozat csak követője az oknak és a szakszervezkedés nem is nevelhet más vezéréket, mint árulókat, amilyen Gompers és Mitchell és maskara-szocialistákat, mint amilyen Berger Viktor és Hillquit.

(Folytatás a harmadik oldalon.)

Egyről másról.

MIRE JÓ A PÁNIK? — A TESTVÉRISÉG JELEI. — MEGKAPTA A VÁLASZT.

Amikor egy-egy gazdasági válság, vagy pánik beköszönt, néhány kisebb kapitalista rendszerint elbukik s a nagytöke még inkább megnövekszik. Vagyis a kapitalisták szerencsét kovácsolnak a szerencsétlenségéből is. Amikor egy-egy gazdasági válság beköszönt, a munkások ezrei kerülnek ki a munkából s akik munkába maradnak, még csak szólni sem mernek a munkabérek általános leszállítása ellen, tudva jól, hogy egy munkás helyébe százan is jelentkeznek. Tehát a kapitalista osztálynak alkalma nyílik, hogy a munkások nyomorúságát újabb nyomorúsággal tetézze.

A Southern Railwaynek, a déli vasutnak elnöke jelentésében egy ezideig nem igen említett hasznra mutat rá, melyet a kapitalisták a gazdasági válság következtében huznak. Ez a haszn a munkának a gazdasági válságban növekedő termelőképeségéből ered. Az a munkás, aki tudja, hogy nap-nap után százával járnak a munkanélküliek egyik műhelytől a másikig, hogy munkát kapjanak, minden erejét megfeszíti, hogy a munkálató melegegdedét kivívja s így helyét biztosítsa. A Southern Railway elnöke, rájött arra, hogy dacára a munkások ekeleyebb létszámának s a kiadások csökkenésének, a végzett munka mennyisége nem csökkent. Amint jelentésében mondja:

"Az hisszük, hogy a mult télen történt munkás létszám csökkentése óta az individuális munkás termelőképeségének rendkívüli kiélegető emelkedése miatt a költségekkel nem kell szükségképpen egybevetni a végzett munka mennyiségét, mivel kétségkívül jobb és több munkát végeznek ma egy vasútvonalon, mint a műhelyekben egy dollárért, mint a nagy munkásszükséglet és a nagy üzleti tevékenység idején."

Es ez természetes. Amikor a munkás tudja, hogy munkarejére könnyen talál vevőt, kiméli munkaerejét, nem hajlandó a munkában összetörteni magát. Minél több a munkanélküli, a munkában levők annál törelmesebbek, sőt sok esetben annál gyávábbak. Azonban a kapitalisták a munkások ellenlő erejének megtöréséből nemcsak a gazdasági válság idején huznak hasznot. Hasznát veszik a jövőben is, mint ezt Finley, a Southern Railway elnöke jelentésében kifejti:

"A gazdálkodásnak ez a sikeres gyakorlása, melyet láthatólag az emelkedő termelőképeség kísért, kivívta az igazgatóság melegegdedését s a hivatalnokok és a munkások, kik hűséges és szakadatlan munkájukkal lehetetlenné tették, megérdemlik a részvényesek elismerését nemcsak a most elért eredmények miatt, hanem mivel a fegyelem s a tisztviselőknek és munkásoknak ez évi szolgálati nevelése lehetetlen, hogy a társulatnak hosszantartó javára ne szolgáljon a jövőben is."

Persze, hogy lehetetlen. A társulatnak haszna lesz ebből a jövőben is. Az a munkás, amelyik önként vesz sulyosabb jármót a nyakába, kevés reményleny kísérheti meg annak lerázását, sőt időbe kerül, míg egyáltalán megszökik ilyen kísérletre.

A gazdasági válság vagy munkanélküliségbe taszítja a munkást, vagy kényszeríti, hogy az igazgatóságának, sőt talán még részvényeseknek is kivívja "elismerését". Vannak olyan munkások — s mindinkább növekvő számban, kik azt tartják, hogy a kapitalistáknak "elismerése" nem pótolja a munka elrabolt gyümölcsét!

A töké és a munka "testvériségének" jelei kezdenek mutatkozni mindenfelé. Míg a kapitalista pártok jelöltjei keresztül-kasul járnak az országot, himnuszokat zengedezvén e testvériségről, addig egy-egy hatalmasabb sztrájk, — mintha csak kopóra jönne, — világot vet e testvériség mivoltára.

Csak a napokban ért véget a Canadian Pacific Railroad munkásainak sztrájkja. Mintegy husz ezer ember állt sztrájkban nyolc héten keresztül. A sztrájkot elvesztették, amint az előrelátható volt. Szakmák szerint voltak szervezve, csak a mechanikai osztályok munkásai mentek ki sztrájkra, a többiek ragaszkodtak a szerződéshez, a harcot el kellett vesztetni. Bár a kanadai törvények szerint szerződött munkást nem szabad Canadába szállítani, a vasutársulat szabálya szállította a sztrájktrórokat az Egyesült Államokból, kik azután a szervezett, az unionista sztrájktrórokkal együtt megadták a kegyelemadófést a sztrájkjnak. Mindazáltal kemény volt ez a küzdelem s a munkások zöme elégedetlen az alkuval, elégedetlen a megegye-

zéssel, melyet az unio a társulattal kötött s amint a jelenleg véget ért sztrájk rácafolta a töké és a munka testvériségére, nem lehetetlen, hogy a közeljövőben is összekap a két "testvér".

Jóformán véget sem ért ez a sztrájk, Lynn városában, Massachusetts államban szüntették be a munkát a cipőgyárak munkásai, mintegy 15 ezren. Körülbelül 120 gyár munkásai tették le a szerszámot. Ha tekintetbe vesszük a munkanélküliek nagy számát, valóban alapos okaik lehettek a lynni munkásoknak a tőkés "testvér" megyűlöléséhez, hogy beszűntették a munkát.

New Yorkban a motorkocsik munkásai mentek ki sztrájkra s folytatják a harcot oly elszántsággal, minőre kevés példát látnak.

Azonban a töké és a munka "testvériségének" jelei nem zavarják a kapitalista jelölteket. Szemhunyorítás nélkül állnak a munkások elé, tagadják, hogy osztályok vannak, tagadják, hogy osztályharc folyik.

Amily arányban a "testvériség" jelei szaporodnak, közeleg az idő, midőn a tagadás stru-

politikája nem lesz sikeres.

Colombus, O. október 12.

"Szeretném, ha eseteket sorolna fel, melyekben a Socialist Party jelöltjei a kapitalista pártoktól is fogadott el jelölést. Azonban említsen nevet és időt.

Sherman Wolfe."

Fenti levél érkezett a Daily People szerkesztőségébe. A Daily People nem habozott a válaszal. Leközlőjk, mert a magyar nyelvű szocialistáknak sem árt egy kis felvilágosítás, ha tudni akarják, hogy melyik szocialista párt az, mely a kapitalista pártokkal, a munkásosztály ellenségeivel kompromisszál:

"Nincs terünk, hogy az esetek számát a maguk teljességében leközlőjk, azonban a S. P. magatartását illusztrálni elegendők a következő tények:

1900-ban Worcesterben, (Mass.) John L. Smith egyidejűleg jelöltje volt a Socialist Party-nak s a demokrata pártnak, pártszervezetének tudtával, beleegyezésével s helyesléssel.

1901-ben West Hobokenben, (N. J.) Morris Eichman egyidejűleg jelöltje volt a republikánus, a demokrata, a Citizens és a Socialist Party-nak, ez utóbbinak tudtával s beleegyezésével.

1900-ban San Franciscóban, (Call.) Everett és King politikai "job"-ért folyamodtak a város demokrata polgármesteréhez, mind a kettő megkapta s megtartotta a "job"-ot pártjuk tudtával s beleegyezésével.

1902-ben New Britainben, (Conn.) G. W. Klett jelöltje volt egyidejűleg a republikánus pártnak s a Socialist Party-nak.

1902-ben Harris Countyban, (Tex.) E. H. Vasner jelöltje volt egyidejűleg a republikánus, a független demokrata, a populista és a S. P.-nak.

1903-ban Schuykill Countyban, (Pa.) a Socialist Party Kline városban a republikánus, Rahn városban a demokrata párttal kötött kompromisszumot.

1903-ban W. J. Johnson, a Socialist Party jelöltje Chicagóban, (Ill.) jelöltje volt egyuttal a Municipal Voters' League-nak s a chicagói Record Herald, Tribune, s Daily News, kapitalista lapok támogatásában részesült.

1903-ban Hartfordban, (Conn.) a Socialist Party négy jelöltje, név szerint: J. Riga, J. Rubenbauer, A. Hartsman és A. L. Miller jelöltjei voltak a republikánus pártnak, öt jelöltje pedig egyidejűleg jelöltje volt a demokrata pártnak.

A felsorolt esetek, melyeket a hivatalos választási statisztikák bizonyítanak s melyeket a S. P. sohasem mert megtagadni, csak csekély részét teszik a kompromisszumoknak.

A politikai kompromisszumokon kívül a S. P. kapcsolatának a kapitalistákkal vannak egyéb bizonyítékai is.

1900-ban St. Louisban, (Mo.) G. A. Hoen beállt "d puty sheriffnek" a villamos társulat sztrájkolói ellen. Később — talán jutalmul — beválasztott a Socialist Party pártvezetőségébe.

Morris Hillquit, a Socialist Party jelöltje New Yorkban, a párt egyik legtekintélyesebb alakja, mint a törvényszéki tolmácsok vizsgáztatója politikai "job"-ot kapott a demokrata városi kormányzattól husz dollár fizetéssel egy órára.

Azt hisszük, ennyi elég a Socialist Party rekordjából."

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.

A Szocialista Munkaspárt hivatalos közlönye.

Küldje

Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség
516 East 6th Street, New York, N. Y.

Megjelen minden kedden és pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre	\$3.00
Fél évre	1.00
Negyed évre	0.50
Európába	12 korona.
Egyes szám ára 2 cent.	

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.

Szerezhető értekezni lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America
516 East 6th Street, New York, N. Y.Ch. ROTHFISHER, National Secretary.
M. ELLER, National Treasurer.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.

SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2cEntered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, Oct 19, 1908

PERÉNYI LÁSZLÓ ÉS A SAJTÓ.
"HIVEI" ÉS AZ ELŐSŐDIEI.

Az amerikai prostitúált polgári lapok szerkesztőségében — a klerikális népbűtítés és tanyán — néma csend honol. A polgári szerkesztők a csúba előtti gyáva meghunyászkodással hallgatnak Perényi ügyéről és nem akad egyetlen lap sem, amely rá merne világítani a pápi disznóságokra. De hogy is mernének? Létük, existenciájuk a papoktól függ, egy mesterséget űznek a papokkal, (a népbűtítést) és egyformán prostitúáltak valamennyien. Papok és szerkesztők egyaránt. És ismerik egymást. Eppen ezért nincs egyetlen egy szavuk még a védelemre sem. Attól tartanak, hogy Perényi védelmében leleplezik saját magukat. De legalább Singertől, a Bevándorló szerkesztőtől, aki csak a minap hirdette oly büszkén lapjának hasábjain, hogy ő az egyedüli, ki a magyar embert megvédi, ha magyar embert támadnak, joggal elvárhatják hűvé, hogy védelmezze hát meg kenyeres pajtását, a nagy hazafit, a vallás diadól bajnokát, a Bevándorló főmunkatársát. — Perényit.

A néma csendet, amely leleplezéseinket követte, a rövid lejáratu szerelmek Dávid királya törte meg az Amerikai Magyar Népszava hasábjain. Dávid nem találna szót Perényi védelmezésére, hát elitéli a nőt, amiért nyilvánosságra hozta a plébános leveleit. "Kár volt — úgy mond — a leveleket már csak azért is világgá kürtölni, mert a levelek közlésével a női erény értéke lejjebb szállt valamivel és a hit iránti bizalom is megintott."

Hogy miért szállt lejjebb a női erény értéke, ennek magyarázatával Dávid adós marad, hogy azonban a hit iránti, de különösen a papok iránti bizalom megintott ez igaz és ennek nagyon örülünk.

De miért nem beszél Dávid Perényi erényeiről? A férfierényekről. Talán azért, mert a plébános ur ilyenekkel egyáltalán nem rendelkezett? Vagy talán azért, mert vaj lévén Dávid uram fején is, fél a napra menni?

Sokkal bátrabb volt az a küldöttég, amely a múlt pénteken akart tisztelegni Farley New Yorki érseknek, aki csak a minap tért vissza Rómából.

A küldöttégnek — amelynek tagjai tudták, hogy Perényit nem annyira az egyházi ügyek, mint inkább szerelmi ügyei "szólították" Magyarországra — célja az volt, hogy rábíra az érseket arra, hogy a new yorki katolikus hívek "szeretett" lelképásztorát Magyarországból való visszatérte után new yorki állásába visszahelyezze.

Hogy a küldöttég nagyobb része zsidókból állt, még nem jelenti azt, hogy Perényi László a katolikus hívek nem kívánják vissza. Sőt! Általunk is küldenek neki néhány invitáló levelet sok jó kívánsággal azok, akiknek pástora volt. Megmutatjuk neki valamennyit, ha visszaért.

Hogy mikor tér vissza, annak Singer a megmondhatója, aki szerint "Perényi plébános a jövő hó első napjaiban ismét New Yorkban lesz".

Várjuk.

Hogy azonban barátai (egy kis csuszpaizért mindenre kész néhány alak, akik abból élnek,

hogy élőködnek, akik egyike pincérnek mondja magát), jól elkészülhessenek a tanuvalomásra, amely szükséges lesz ahhoz a vádhoz, amit a plébános ur megérkezése után ellenünk emelni fog, addig is, míg visszatér, közölni fogunk néhány "rágalmat", amit becsapott hívei, akik valóságos bucsujáró helyülé változtatták szerkesztőségünket — hordanak hozzánk.

A plébános ur barátai pedig csak terjesszék New Yorkban és New York vidéken hitvány rágalmait a nő ellen, piszkos eljárásukkal csak önmagukhoz s kitartójukhoz méltóan eslekesznek.

Akik ismerik őket, azok tudják, hogy dolgozni nem tudnak, de nem is szeretnek, élni meg muszáj — s így a rágalmazás csak kenyérekértük, amely nem a nőt, hanem a rágalmazókat gyalazza meg.

URAK.

"Azt hiszi ön, hogy a demokraták és republikánusok halálos ellenségek?" — kérdezte Carnegie egy angoltól Londonban az 1900-iki választás alatt. "Eppen nem" — adta meg a saját kérdésére a választ ő maga; "A választás után kezdet fog a versenyző politikuskok és jóízűt nevetnek." (Ma nem kell várunk választás utániig. Bryan és Taft kezdet fogtak és egymásra mosolyogtak Chicagóban a hó 7-én — a választási harcok kellő közepén, négy héttel a választás előtt.)

A termelésnek magántulajdona és a rendszer, amely abból kinő, férfiaságot, nőiséget, jellemzőségeket, egyéniséget és függetlenséget teremt. Tanu erre Miss Mary Fullerton, St. Louis legdagabbb örökösője, akinek ezt tudni kell és aki így nyilatkozott: "A társasági nők oly hazugok, hogy ki nem állhatom őket hazugságaikért. Ez a tulajdonságuk talán a társaságban ragadt rájuk; de nekem úgy tűnik fel, hogy a függetlenség és egyéniség a társaságokban esdőtt mondott."

És ezt "társaságbeli" mondja.

A NŐI VALASZTÓJOGI LIGA
"KONZERVATIV".

A "Női választójogi liga" Buffalóban megtartott negyedik kongresszusán azon határozatot hozta, hogy nem lesz szövetségese az Angolországban lévő ugyanily nevű ligának, dacára annak, hogy rokonszenvenvel kíséri annak küzdelmét. A liga aktív munkát akar kifejtetni a jövő évben a törvényhozó testületekkel, hogy a nők ügyét előbbre vigye.

FEL A VERSENYRE!

A St. Louisi Marx Károly Szocialista Munkás Szervezet Női Osztálya, áthatva a szocializmus nagy igazságaitól, hogy a szocialista eszméket a magyar munkásság minél szélesebb rétegeiben terjessze és hogy ezen eszméket hirdető lapot, a Népakaratot hathatósabban támogassa, gyönyörű himzett, vörös selyem zászlót készített, amelyet az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség azon osztályának ajánl föl, amely osztály

1908 DECEMBER 31-ig

a legtöbb új félvezetőt szerez a NÉPAKARAT részére.

Bármely osztálynak legtöbb előfizetőt gyűjtő tagja pedig egy gyönyörű vázát kap jutalmul.

Nemes versenyre hívjuk fel elvtársainkat és elvtársainkat, versenyre, amelyben a győztes csak egy lesz: a forradalmi szocializmus.

Felhívjuk az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség összes osztályait, hogy vegyék ki méltó részüket a versenyből s iparkodjanak megszerezni a forradalom vörös lobogóját, mert minél derekasabban veszik ki részüket a versenyből, annál több harcost állítanak csatasorba küzdeni azon eszmékért, amelyek a zászlóra vannak felírva.

Hisszük, hogy Szövetségünk minden osztálya lelkesedéssel veszi ki részét a küzdelemből, amelynek eredménye mindnyájunk győzelmé lesz.

Fel a versenyre a zászlóért, a Népakaratért, a szocializmusért!

Tudatjuk szövetségünk összes osztályával, hogy a pittsburgi szervezet Deák Ferenc elvtársat jogaiba visszahelyezte, mert Deák elvtárs sértő állításait visszavonta.

MAGYARORSZÁGI HIREK.

Marton István. A magyar szocialista irodalomnak gyásza van. Marton István elvtársat sirba döntötte a tüdővész.

Fiatal ember volt, csupa tetterő, csupa reménykedés, ambíció és tehetség. A Népszava napilaphoz került a megalakuláskor: a pártnak, sajtójának ajánlotta föl munkacseréjét és képességeit. Szorgalmas, mozgékonyságú, lelkes pártmunkás, esztéta irómvész volt, de kvalitásait nem soká tudta a párt javára fordítani: két év előtt ágyának döntötte a rettenetes vész. A két hosszú esztendő nem tudta megtörni a reménykedését, a tetterejét. Néha egy-egy napra próbálkozott a szerkesztőségi munkával is, hogy azután ez az erőfeszítés annál jobban megbosszulja magát. De azért otthon a betegágyban diktálva is dolgozott. Egy elfogadott szindarabja hever a Magyar Színháznál és egy kötet novellája alig egy-két napja jelent meg.

Derekbátort sokat ígérő pályája kezdetén egy komoly talantum, amely a munkásság javára akarta értékesíteni magát. Elmúlása vesztesége a pártnak.

Mire tanítják a tanítókat? A közoktatásügyi minisztérium atyai gondossággal vezeti a tanítóit az élet utain. Nem hagyja őket vezérlő csillag nélkül az élet zivatáros tengerén, hanem rendelt neki egy hivatalos tanítólapot, amely oktatja, tanítsa, vezesse. Ez a lap, — a címe: Tanítók Lapja — amelyre minden iskolának elő kell fizetnie, a következő módon "bírálja" meg a katolikus nagygyűlés alkalmával véghezvitt rendőri kaszabolást:

A multkor vasárnapi tüntetésen a szocialisták nekirohantak egy átjártosságot végző gyülekezetre. Az ember megdöbbenve áll meg a hihetetlen brutalitás előtt. De hát mi ez? A lelkeknek micsoda elvadásása, az elmékek és itélőképességnek micsoda meghibbanása kell ahhoz, hogy ilyesmi megtörténhessen. Igazán komolyan el kell töprenkednünk ezeken az eseményeken. Mi több bennük az alacsonyosság, vagy az ostobaság? Nem gondoltak ezek az uton-utófélen deklamáló urak arra, hogy milyen hitványság a meggyőződésen erőszakot követni el. Nem gondoltak-e arra, hogy azonfölül még határtalan ostobaság és bárgyúság is, amit eslekeszenek.

Hogy ezek az urak hazudnak — jól van. Hogy "határtalan ostobaság és bárgyúság" amit fecsegnek, az is tizedrangú baj.

Hanem hogy ezt a kultuszminisztérium írája s hogy a kultuszminisztérium így írat a klerikálisok mellett s a szocialisták ellen, azon már "igazán komolyan" el kell töprenkedni" még a koalíció uralma alatt is, még az Apönyi-érában is.

Anarchisták keresteknek. Frigyes főherceg baranyabélei uradalomban eleven főhercegek kergetik a szarvast, az őzet, sőt egy eleven király is csatlakozik majd a tiszteletere durrogató vadászkompaniához. Ez a koronás ur a spanyol király lesz, akit nem egyszer izesztettek meg kirándulásai alkalmával az anarchisták.

Nagyon természetes, hogy most, mikor a spanyol király Magyarországon van, megkezdődik, illetőleg erősebben folytatódik az anarchista-szimatolás. A belügyminisztérium bizalmas rendelete valamennyi csendőrsőrt és baktort értesítette arról, hogy miképpen kell anarchistát fogni. Leírja, hogy miképpen fest az anarchista, mi a különös ismertető jele. Tizenhat darab Spanyolországból kiutasított anarchistát kell a dunántúli falusi baktoreknek lesniök, hogy mikor érkeznek a bélyei uradalomba királyvadászatra.

Persze, hogy a dunántúli városok rendőrszénije is kapva-kapnak az alkalmon, hogy anarchistát foghassanak. Így ztán megcsik, hogy míg Alfonz király gyilkolja a bélyei uradalom drótkerítések közé szorított vadjaikat, addig a csendőrsők, baktorek és egyéb Sherlock Holmesek versenyre lépnek a baktot.

A párbér. A papzsák éhes és tömö, a kis és nagy papok, a hatóságok segédelmével gyümölcsököt bele azokat az izzadság-szagu filléreket, amiket kiszajtolhatnak, fenyegetéssel és erőszakoskodással kikényszerítnek a hívekből. Ha kenyérre nem telik is, párbért kell fizetni. Ha vakokban lakik is a család, ha rongyos is a ruha, egyházi adóra teljek. Mert különben jön a végrehajtás kegyetlensége. A keresztényi szeretettel prédikáló csuhásban nincs irgalom. Így igaz az egyház — ön maga ellen és így kergeti a szabadgondolkodók, a feleketlenek táborába az elkekeredett "hívek" tömegét. Amint ez egyébként kitűnik a panaszokból abból a hosszú lajstromából, amit egy néhány elkekeredett rákoskereszturi ember panaszolt el. Rákoskeresztúron a legnagyobb kegyetlenség-gel foglaltat és árvereztet a telhetetlen papzsák. Hoszu volna itt felsorolni azon özvegyek, árva és földhöz ragadt szegény emberek neveit, akikről csak egy hét alatt elvitte a pap párbérbe a szegényes butort, vagy ahol az nem volt, hát a megkeresett zsák gabonát.

A vérig zaklatott szegény emberek elhatározták, hogy kilépnék a kíméletlen egyházból és felkezetlenül lesznek.

Külföldi szemle.

A Balkánról. Az európai nagyhatalmak tanácskozásra fognak összeülni, hogy a Balkán-kérdést rendezzék.

Biztosra vehető, hogy a hatalmak el fogják ismerni Bulgária függetlenségét és bele fognak nyugodni abba is, hogy Ausztria-Magyarország Bosznia-Hercegovinát véglegesen magához csatolta. Hogy Görögország bekebelezheti-e véglegesen Kréta szigetét, azoktól a hatalmaktól függ, amelyek védelme alatt ma Kréta áll. A Dardanellák megnyitása bizonyos nagyhatalmak hajói számára még nem bizonyos, de — mint hírlík — Anglia nem fogja ellenezni.

Németország és Ausztria-Magyarország diplomáciai ügyvivői személyesen felhívták Párikoff bolgár külügyminiszter figyelmét, hogy mielőtt a nagyhatalmak nemzetközi tanácskozásán Bulgária függetlenségének elismerése szövegére kerül, Bulgáriának kárpótolni kell az elfoglalt Kelet-Ruméliát vasút részvényesait. Amennyiben csak arról lenne szó, hogy a részvényeseknek a hasznából megfelelő részesedést nyújtsanak, Bulgária készen is nyilatkozik mindenre, de bizonyára nagy akadályok merülnek majd fel, ha a tulajdonjog megfizetésénél Törökország is előáll igényeivel.

Bolgár diplomáciai körök úgy vélekednek, hogy a zavarok és nehézségek még csak most kezdődnek majd Bulgária számára. A kormány-nak igen nagy erőf fog kelleni majd a néppel szemben kifejténi, mikor majd arra kerül a sor, hogy megfizessék azokat a súlyos költségeket, melyek Ferdinánd fejedelemnek koronát és eszázári címet szereztek.

Vasuti munkások sztrájkja. Algirból jelentik, hogy a Páris-Lyon-Földközi-tenger vasúttársaság algiri osztálya a vasuti munkások sztrájkusa előtt az engedelmesség megtagadása és háboru esetén a csapatoknak a határra való szállításának a megakadályozás mellett nyilatkozott. A vasúttársaság erre elbocsátotta azt a két hivatalnokot, aki az algiri osztály gyűlését egybevitte, mire a társaság igen sok vonalán kitört a sztrájk.

Munkanélküliség tüntetése. Belgiumban nagy a munkanélküliség. Az általános pangás a kereskedelmi hajók munkásait sújtja legjobban. Antwerpenben több ezer kikötőmunkás, akik családjukkal már hetek óta nélkülöznek, tüntető felvonulást rendeztek. A munkanélküliek feleségeikkel és gyermekükkel összegyűltek a kikötőben és menetté alakulva bejárták az egész várost. A városháza elé érve, küldöttiséget menesztettek a polgármesterhez, aki a munkanélkülieknek megígérte, hogy 200 ezer frank segély megadását fogja javasolni a tanácsnál. A munkanélküliek azután a legnagyobb rendben elszórtak.

Holttest a kofferban. A "Cordillera" személyszállító hajón, amely hétfőn Braziliából Bordeauxba érkezett, rémes fölfedezést tettek a matrózok. Nem messze Rio de Janeiro-től észrevették, amint egy fiatal ember a tengerbe akart dobni egy nagy bőröndöt. Megakadályozták ebben, fölnyitották a bőröndöt és rémülten látták, hogy egy agg ember földarabolt holtteste van elrejtve. A hajó egyik cellájában őrizet alatt tartották a fiatal embert, amíg Rio de Janeiroba érkeztek és ott a rendőrség kihallgatta. Bevallotta, hogy a holttest gazdájáé, akit felesége akart láb alól eltüntetni s öt bérelt föl a gyilkosságá. A fölújító asszony is a hajón volt, de a kikötőskor megszökött. A gyilkost Tardes Mihálynak hívják, 25 éves és Santosból való.

Az oroszországi kolera. Szeptember 25-től október 1-ig az egész orosz birodalomban 3251 kolera-est fordult elő, amelyek közül 1571 volt halálos. Október 1-től 6-ig 4922 megbetegedés és 2281 halálos eset történt. A járvány kitérése óta 8947 halálos és 19,612 megbetegedés történt. Estland és Wittek kormányzóságokat, valamint Varsó városát kolera-veszedelmeseknek jelentették ki. Pétervárott egy nap alatt 136 új kolera megbetegedés és 62 halálos eset fordult elő.

A londoni nyomorgók meg a rendőrség. Október 4-én, vasárnap délután sok ezer munkátlannal szűkölködő inséges vonult Londonban a Trafalgarquarera és tüntetett a kormány ellen. A rendőrség nagyon brutalisan lépett föl és amire eddig Londonban nem volt példa, a lovasrendőrség belegázolt a békésen járókelő közönség soraiba is. A tüntetők ekkor valamennyien leültek a földre és nyugodtan bevárták hogy letartóztatásuk öket. Ez persze nagyon nehezen ment, mert minden egyes embert külön kellett fölfráncigálni a földről.

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség VII. osztálya (Schenectady N. Y.) a Backus St. 13. szám alatt folyó hó 25-én Áttekintést az amerikai munkásmozgalmon címmel felolvasást tart. Felolvasó Stern Miksa elvtárs

A felolvasásra egy a schenectady-i elvtársakat, valamint az összes munkástársaink megjelenését kéri
Buck, J., titkár.

TÁRCA

AZ UTOLSÓ BOLOND.

— Irta: Farkas Antal. —

Borzas, rideg szőre, zindely-szőg haja olyan félelmetessé alakította sebhelyes arcát, mintha a gonoszság, a vadság tüzes poklát hordozná lelkében. Apró szeméinek szürő tekintete bizalmatlanná tette iránta a leghiszékenyebb embert is. Valóságos fegyenc-típus volt, akit az örök-lött gonosz hajlam csak arra kárhoztatott, hogy lopjon, raboljon, gyilkoljon és a börtön fenekén pusztuljon el, banditák sorsára jutván. Pedig jobb embert nem hozdortott a föld. Bárány-sze-lidebb lelket nem teremtett az ég. Mintaképe volt a jósnak, a türelemnek. A sebforradások olyan kéz szántotta az arcán, amelyet még kisujjal se karcolt meg. Ha két kabátja van, bizonyos, hogy az egyiket elajándékozta másnak és a másikat csak azért tartja meg, hogy oda-adhassa olyan valakinek, aki nála is szegényebb nyomoruságosabb.

Amde Gera Jósának egy kabátja sem vala és nálánál nyomoruságosabb embert nem is hozdortott a föld háta. Azokat a rongyokat szedte magára, amiket más elhajgált. Azokat a kenyérdarabkákat, rothadt gyümölcsöket rakta a kötényébe, amelyek a kutyáknak és az embereknek nem kellettek. Olyan köhögő, piacon tengődő lélek volt Gera Jóska, akit arra használt a jószívűség, hogy vizet, sok kádra való vizet hordatott vele egy tál levesért. Hónapok át dolgoztatott egy cifra makra-pipáért. Kevés esze volt szegénynek és ezt a kevés észét mások igen ügyesen föl tudták használni.

Nem a falu bolondja volt Gera Jóska, mert hiszen a bolondnak senki se veszi semmi hasznát. A leghasznavehetőbb ember volt addig, amíg rá nem jött az órája és azt nem hitte magáról, hogy ő a szolgabíró. Ilyenkor nem dolgozott egy mákszemnyit se. Hátrattét kézzel sétált a piacon és osztogatta a parancsot jobbra-balra. Apró, tatár szeméi vadul forogtak, megborította a szakállát, zindelyszög haját tépegetve ordította:

— Tíz korona bírság! He? Nem tetszik! Öt napi áristom, az apátat, de már csak tetszik?

Azt mondják, hogy ez a bolondság az apjától ragadhatott rá, akinél valamikor Gera Julcsa szolgált és aki csakugyan szolgabíró volt. Meg is bolondult. Delirium tremens ölte meg. Gera Julcsa is elpusztult valahol és Gera Jóska megmaradt a faluban vízhozónak, olesó napszámosnak.

Ha nem jött rá a bolond óra, olyan volt, mint egy falat kenyér. Az utra tévedt kis gyereket fölkapta, bevitté a székér elől az udvarba. Az elkorongyált jószágot a billogjáról megismerte, hogy hová tartozik, ki a gazdája és szép szóval, ostor nélkül hazatérítette. Tüzet is oltott. Éjszakának idején elbörgött a faluban s nem egyszer nyomta el az orvkéz-gyujtotta tetőtűzet. Hasznát vette a falu százszerosan.

Még azért se tudtak rá megharagudni, mikor szolgabírói játszott. Mindössze annyit mondtak:

— Szegény Gera Jóska, már megint szolgabíró!

Nem is volt baj Gera Jóskaival mindaddig, míg új szolgabíró nem kapott a falu. Valahonnan, más vidékről szakadt ide és főispánul való rokonság révén a faluba csöppent főszolgabírónak. Gera Jóska nem sokat törődött vele, de ő annál inkább törődni kezdett Gera Jóskaival.

A hajduknak kiadta a parancsot, hogy a Gera-gyereket üldözni kell. Gonosz kinézése van. Hajlandó a bűnre, jó lesz tőle megtisztítani a járást. A hajduknak több esze volt, mint a főszolgabíró urnak és nem fogadtak szót. Kinek ártott Gera Jóska? Még csak az kéne, hogy ezt a szegény teddide-teddoda embert hajszolnák azért, mert egy kicsit háromkerékes.

Majd a járás főorvosát fogta elő.

— Doktorám, nem lehetne a bolondok házába csukatni ezt a Gera-fattyut?

— Már miért? Mert nincs tökéletes esze? Hjjah, kedves öcsém, ha minden bolondot beakarnánk kasztlítani, akkor épitőnkünk kéne olyan nagy házat, mint a vármegyeház. De még annál is nagyobb, mert ott se fér el minden bolond.

A főszolgabíró ur látván, hogy a doktorral se lehet boldogulni, saját magához fordult. Neki tán lesz annyi hatalma, hogy megszabadítja a falut, az ő járásának székhelyét a hajdonfövel, rongyosan kóborló embertől. Bevitté Jóska-t az ispotályba. A hajduk szép szóval becsalták, mert nem akarták, hogy a netán haragba boruló ember letépje róluk a cifra gnyvát.

Itt az ápolónak gyűlt meg a baja Jóskaival, aki sehogyse akart megbarátkozni az új otthonnal. Mindjárt a kapu felé indult.

— Nem arra van a kijárá, Jóska. Emerre ni!

Jóska-t bevezette egy üres szobába. Jóska kinyitotta az ablakot, kilépett rajta az utcára. Az ápoló észrevette, megfogta.

— Hogy mertél az ablakon átbujni?

— Hát nem kend mondta, hogy arra van a kijárá?

Jóskát már másnap a nagy kútnál találták. Hordta a vizet Szapannosékhöz nagymosásra. Nem boldogult vele az ispotályos, jobbnak látta szelnek eresztetni.

Jóska, a főszolgabíró ur nagy bosszúságára, ismét a piacra került. Nem is gondolta szegény feje, hogy mekkora ellenséget kapott az új főszolgabírónak. Nem hitte, meg se álmodta, hogy ez az ember lesz az ő végzete, aki évtizedek után beleszóppant az ő apja örökébe. Az igaz, hogy az apjáról se sokat tudott. Az anyjáról se. Valamikor síheder korában emlegette őket, de azóta nem is gondolt rájuk. Ha kérdezősködtek felőle, adós maradt a válaszal.

Valami keserves bánatu legény belekötött Gera Jóska-ba és ólmos bottal fejbeütötte. Gera Jóska lebuokott, a legény elszaladt. A zugó fejű ember másnap úgy gondolta, hogy illő dolog lézen megjelenteni az esetet a törvénybírónál. Kimosakodott a vértől és bement a községházára. A tanácsbeliek együtt ültek és a főszolgabíró is ott lópta a napot. Az adószedés dolgában tanácskozott az atyafiakkal. Mikor megpillantotta a belépő Gera Jóska, ráripakodott:

Mit akarsz? Nincs itt a helye a bolondnak! — Hát az ur hogy került ide?

A tanácsbeliek illetudó emberek voltak, nem nevétek ki a szolgabíró, de bezeg ki-neveték odakint. A második órában már az egész falu tudta, hogy mit mondott Gera Jóska a főszolgabírónak. Micsoda? Megtudta még az alispán is és nevette az egész megye. — Hja, így van az, mikor a régi meg az új szolgabíró összekaszt. Gera Jóska előbb szolgabíróságot ott, mint a főispán ur unokacsese.

Ez a nevétséges állapot volt a veszteszegény Jóskaé. Mikor a bolondorája rájött, aztán a piacon játszott a szolgabírót, a járás ura maga elé intette. Dühöngött, mikor a hajduk becipelték.

— Ki vagy? — ordított a szolgabíró.
— A főszolgabíró vagyok!
— En is az vagyok.
— Te bolond vagy, ha azt monddod.
— Te is az vagy!
Beesukatlak!

— Te? Engem? Te gyüttment, te csavargó! Hajduk, kötözzétek meg!

— Kötözzétek meg! — ordított a szolgabíró is, mert a rettenetes arcu ember gyilkos indultal lépett közelebb az íróasztalhoz és a hajduk szót fogadtak.

Nem a Gera-gyereknek, a bolondnak, a főszolgabírónak, az okosnak. Aztán levették Jóska-t a pincébe. Otthagyták, de előbb úgy elverték, de úgy ám, hogy alig tudott harmadnapra lábára állni. Harmadnap zörgött a pince ajtaján.

— Eresszenek ki. Vízet kéne vinnem Szapannosékhöz.

Szelid, békés hangon mondta. Majdnem nyoszörögve. Aztán mikor kieresztették, leestett a lábáról. Bevették az ispotályba, harmadnapra meghalt.

Hogy a veséje szakadt-e le, vagy a mája a hajdu-csapások alatt, azt nem kutatta senki. Elég az hozzá, a főszolgabíró ur erősen fogadkozott, hogy nincs több bolond a járásában. Legyen neki az ő hite szerint.

BRYAN VÁLASZTÁSI ALAPJA.

Herman Ridder, a demokrata párt pénztárnoka jelenti, hogy október hó 9-ig 248.567 dollár 50 cent folyt be a párt választási alapjára csupán azon adományokból, amelyek 100 dollárt meghaladnak. Ezer dolláron felül a következők adakoztak: W. J. Bryan \$4,046 (a Commoner-nek, Bryan lapjának tiszta jövedelmét), Exsenator Wm. Clerk Montanából \$2000, Norman E. Mark \$2000, Nathan Strausz \$2000 dollárt stb.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Az "Amerikai Magyar Szövetség" az ebek harmadnapja került. A *Bevándorló* című lap jelenti ezt nagy szomorúsággal, mikor a nevezett "szövetségről" így ír: "... a múlt héten tartotta meg Clevelandban gyűlését, amelyen mindössze néhány clevelandi egyet volt képviselve... pedig sok százezer ama magyaroknak száma, akik ebben az idegen országban anyagi és erkölcsi védelemre szorulnak. Azt hirdette évek óta ez az Amerikai Magyar Szövetség, hogy szószólója akar lenni a magyarságnak, ha erre megbízatást kap a magyarságtól, azaz ha a magyarság a saját jól felfogott érdekében hatalmas testülettel építi ki a szövetséget. Nem tette. Nem akarom az okokat keresni."

Hát Singer ur, aki az amerikai magyar ügyeket nagyon jól ismeri, minden keresgélés minden hosszabb kutatás nélkül is megtalálja az okokat — ha akarja. De megtalálhatja azt más is. Csak végig kell nézni az A. M. Sz. vezérkarán. Az amerikai magyarság végignézett és "anyagi és erkölcsi védelmét" nem bízta rá.

ELVTÁRSÁK

Terjesszék a *Népakarat*-ot.

ÁTTEKINTÉS A HARCMEZŐN.

(Folytatás.)

Multkori cikkünkben Fáy elvtársnak a kettészakadt dalárdákból levont ama csodálatos következtetései foglalkoztunk, hogy a "politikai mozgalom a munkásosztály érdekében nem tehet semmit". Azonkívül a politikai mozgalom ellen a "marxista tudomány" nevében szelnek eresztett tiltakozására idéztünk magának Marxnak a marxizmus kiváló képviselőinek műveiből annyit, amennyit elegendőnek véltünk annak igazolására, hogy a marxista tudomány nemcsak nem áll ellentétben a politikai mozgalommal, hanem egyenesen megköveteli azt.

Most tovább megyünk. Hátra van még annak bizonyítása, hogy a politikai mozgalom nélkül a munkásmozgalom nem érhet célt; hogy a politikai mozgalom éppoly szükséges, mint a gazdasági mozgalom; hogy a politikai mozgalom a gazdasági mozgalommal együtt alkotja az osztályharcot, mely a kapitalista rendszer megdöntésére vezet.

Ha Fáy elvtárs könnyelmű érvelési módszerét akarjuk követni hát most bevetethetnénk vele saját medicináját. A politikai és gazdasági harcot a modern hadviseléshez hasonlítja, melyben "Taddy és Wilhelm" a szárazföldi és tengeri haderőt egyképpen szükségesnek tartják. A hasonlatból csak azt a következtetést lehet levonni, hogy Fáy elvtárs tanulhat "Taddy"-től és "Wilhelm"-től. Mert a modern harcászatban tényleg mindkettő szükséges. Így vagyunk az osztályharcral is, azzal a különbséggel, hogy az osztályharcban a politikai és gazdasági harc még elválaszthatatlanabb, mint a háboruban a tengeri és szárazföldi haderő. Amint Kautsky igen helyesen írja: "A gazdasági és a politikai mozgalom egymástól elválaszthatatlanok, ha van bármilyen különbség a kettő között, legfeljebb az lehet, hogy a politikai mozgalom messzebbre nyúl a mélyebb vágó megnyitkozása a gazdasági harcra." (Lásd "Osztályharc": V. szakasz. Politikai mozgalom.)

Vagy amint Marx azt már régen felismerte, hogy egy a kapitalista, mint a munkásosztály politikai harca nem egyéb a gazdasági küzdelem egyik módszerénél, formájánál. Aki ezt a ténnyt nem ismeri fel, nincs tisztában az osztályharc lényegével, nem ismeri a következképpen nem is tudja használni a szükséges harci fegyvereket, — előre is elvesztette a harcot, hiányos fegyvereivel minél hevesebben támad, — mint látni fogjuk — pusztulása annál előbb következik be.

Lássuk most tulajdonképpen milyen funkciót kell a politikai mozgalomnak betölteni?

Senki sem tagadhatja, hogy a munkások politikai szervezete főleg a szocialista társadalomban, mely nem fog ismerni politikai államot, tehát a politikai mozgalomnak meg kell szűnnie a kapitalista rendszer megdöntésével. E szerint a politikai mozgalomnak a kapitalista rendszer keretein belül kell betölteni bizonyos funkciókat.

Ezek közül az első a munkásmozgalom céljainak békés propagálása, a néptömeg nevelése. Hogy a nevelés mennyire a politikai mozgalom kötelessége s mennyire a politikai mozgalom képes csak a munkát sikeresen végezni, bizonyítja a Szocialista Munkáspárt, melynek évtizedes tanítása nélkül aligha volna ma ismeretes az osztályharc alapján álló ipari szervezkedés, aligha fénylenék az a "világosság", mely mellett Fáy elvtárs nem akar megfűzni "árnyékokot".

A politikai mozgalom nyújt alkalmat az érvelésnek civilizált módon való folytatására. E nélkül a gazdasági mozgalom nem egyéb a nyers erőszak kifejezésénél, melyet a kapitalista osztály szívesen lát, mert nem jelent más, mint a munkásmozgalomnak öngyilkosságát. A gazdasági téren szerkesztett szervezeteknek, a fejlődések kezdetleges stádiumában, a munkásosztály nagy tömegének szervezeten állapótában a fizikai erőre való hivatkozás csak a munkásosztályra lehet vezetés. A fizikai erő a legutolsó fórum, melyre appellálhatunk s míg a fizikai erő a kapitalista osztály kezében van, esztelenség volna arra appellálni. Tehát szervezni kell a munkásosztályt a gazdasági téren, viszont a szervezkedés lehetőségének a biztosítása ismét csak a politikai mozgalomnak hivatása.

A kapitalista osztály, mint azt a multkori cikkünkben említettük, a politikai hatalmat felhasználja a szervezkedés jogának megcsorbítására, ahol e jogot nem képes teljesen megvonni, ott a gazdasági szervezetek ellen harcba viszi a politikai állam minden tényszerűjét, az államnak törvényhozó, bírósági s végrehajtó közegeit. Minél távolabb állunk a politikai mozgalomtól, annál inkább megkönnyítjük a kapitalista osztálynak a gazdasági szervezetek ellen intézett orvtámadásait. Minél többet hódítunk meg a politikai hatalomból, annál inkább biztosítjuk a gazdasági mozgalom zavartalan fejlődését, annál inkább lehetővé tesszük, hogy a munkásosztály szert tegyen arra a fizikai erőre, melyre szükség esetén támaszkodhatunk. Fáy elvtárs már látja képzeletben a felrobbanó s légberöplő parlamenteket. Megfeledezik azonban arról, hogy mielőtt a parlament légbe-

röplene, ezer alkalma van megfosztani a munkásosztályt mindazon jogoktól, melyek a fizikai erőnek egybegyűjtését lehetővé teszik s élnek is ezzel az alkalommal, hacsak a munkások politikai mozgalma utat nem talál a parlamentbe s meg nem gátolja a kapitalista osztály törvényhozóinak törekvéseit.

Fáy elvtárs nagyon naivan várja, hogy a parlament "magától" felrobban. Csak úgy "magától" nem igen szokott történni semmi sem. Minden ok nélkül, csak úgy "magától" meg nem fog dőlni a kapitalista rendszer, még kevésbé fog felülmúlni a szocialista rendszer. Öntudatos, ferszerű munkára van szükség s e munkának nélkülözhetetlen kelléke a politikai mozgalom. Bukás a végzete annak a politikai pártnak, mely a gazdasági mozgalmat feleslegesnek tartja, de nem vár más végét arra a gazdasági szervezetre sem, mely feleslegesnek tartja a politikai harcot. Az előbbi az eszközt teszi meg végcélnak, az utóbbi pedig az anarchiztá kezébe szolgáltatja ki magát, már pedig közismert tény, hogy ahol az anarchizmus kezébe került a munkásmozgalom, ideiglenesen az osztályharc terére lépve, minden radikális látszata mellett is "tisztá és egyszerű" unionizmusban ért véget, mindama tisztatlansággal, korrupcióval s visszafeléfordással, melyet e kifejezés magában foglal.

Most végre kénytelenek vagyunk Fáy elvtársat megfosztani egy kedves ábrándjától s vele együtt az ugynevezett "utóroket", kik gazdasági harcot akarnak politikai harc nélkül. Nem járnak új csapáson s nem a kor előtt haladnak, hanem utána bandukolnak.

Alláspontjuk nem egyéb, mint a száz év előtti munkásmozgalomnak álláspontja, ugyanazon értelmességgel, ugyanazon csődöt mondott kísérletezésekkel. Alláspontjuk nem a megmondódságból eredő, a harctereppel s a harci eszközökkel tisztában levő küzdelem, hanem rendszertelen támadás a létező viszonyok ellen, mely — ha kudarcra jut száz év előtt, — százszor inkább kudarcra jár ma!

IPARI UNIONIZMUS.

(Folytatás az első oldalról.)

Ilyen az A. F. of L. és ilyenek azok a vezérek, akiket a szakszervezetek szülnék és nevelnek. Ilyen az a munkásszervezet, amelyről a kapitalisták tudják legjobban, hogy "a létező társadalmi rendnek legerősebb bástyája" és ilyenek a vezérek, a "munkás hadnagyok" e bástyának legfőbb védelmezői, a forradalmi szocializmus kerékkötői.

Ezeket el kell pusztítanunk (szervezetet és vezéreket egyaránt), ha azt akarjuk, hogy a szocializmus haladjon a győzelem felé. Ebben a tekintetben nem lehet egyetlen egy szocialista sem "semleges". Az A. F. of L. a kapitalizmusnak egy része s mint ilyen szét kell robbantanunk, ha komolyak akarunk lenni a harcban, amelyet a kapitalizmus ellen folytatunk. Amint kérelmetlenül küzdő politikai pártot állítottunk a kapitalizmus politikai pártjai ellen, úgy kell, hogy a kapitalisták unioival szembe állítsuk a magunk unioját, a munkásosztály unioját, az ipari unio, amely szocialista elveken épül fel s amelyet a szocialista szellem tüze hat át. Ily nagy ipari szervezetnek — amely felöleli az egész munkásosztályt — felépítésre kell törekedni, mert csak ez az egyedüli útja annak, hogy lefoglalhassuk a termelés eszközeit és azt a munkásosztály hatalmába juttassuk, szóval, hogy megalapíthassuk a szocialista társadalmat. Amint a kapitalisták az ő ipari szervezeteik révén oly helyzetben vannak ma, hogy megalázkodásra éhezhetnek a munkásokat, úgy nekünk is arra kell törekednünk, hogy ipari szervezetségünk hatalmával megadásra éhezteszük a kapitalistákat holnap; vagyis az ipar oly szervezésére kell törekednünk, hogy minden véráldozat nélkül, az élet-szükségleteket előállító eszközök egyszerű felretetésével kényszeríthessük a kapitalista osztályt arra, hogy végezzen hasznos munkát vagy pusztuljon el.

És ezt megtehetjük. A munkásosztály felszabadíthatja magát a bér-munka termelési rendszere alól, a bérabszolgáltatás járma alól, ha akarja.

A "Világ Ipari Munkásai"-nak elvi nyilatkozata az a fátyla, amely bevilágítja azt az utat, melyen a munkásosztálynak haladni kell. Tekintse a munkásosztály harci jelszavát: "Világ munkásai egyesüljétek!" — többnek egyszerű választási jelszónál.

Az ipari demokrácia a szocializmus föltétele és annak a hadseregnek, amely a szocializmust akarja diadalra juttatni, úgy iparilag, mint politikailag osztálytudatos csapatokból kell állnia, ha azt akarjuk, hogy a gazdasági fejlődés vaskeze fel ne írja a mi ajtónkra is, amit már felirt az A. F. of L. ajtajára: "Mene Tekel, Upharsin".

Kik a lapot nem kapják rendesen, levelezőlapon tudassák velünk a következő angol szó-veggel:

Editor, Népakarat, 516 E. 6th St., New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regularly. Please send it to this address:
Név
Szám és utca
Város

EGYLETI HIREK

AZ OSZTÁLYOK FIGYELMÉBE!

Felkérjük szövetségünk összes osztályait, hogy a szükséges mennyiségű tagsági könyvet rendeljék meg s az azokért járó összeget a rendelés alkalmával küldjék be. Amennyiben a tagsági könyvvel a pártbélyeg formája is megváltozott, kérjük azon osztályokat, melyeknek még el nem adott pártbélyegjeik vannak, hogy azokat ujjakkal cseréeljék be.

A központi titkárság.

Szövetségünk második osztálya f. hó 24-én, szombaton este 8 órakor **vita estélyt** rendez, melyre az elvtársak tömeges megjelenését kéri a **Szervező-bizottság.**

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség XVII. osztálya (St. Louis, North Side) 1908 október 31-én, a **GERMAN MILITARY HALL**-ban (North Market és 12-ik utca északi sarok) színelőadással egybekötött nagy **tánmulatságot** rendez. Színe keüri:

VALAMI HIBÁJA VAN,

vigjáték egy felvonásban.
Belépő-díj személyenkint 25 cent. Kezdeté este 8 órakor.

A philadelphiai Egyesült Magyar Munkás Egylet 1908 október 25-én, vasárnap saját helyiségében (800 Parrish St.) színelőadással egybekötött **tánmulatságot** rendez. Színe keüri: **BARÁTSÁGBÓL,** vigjáték egy felvonásban, angolból fordította Csiky Gergely. Rendező: **Ujlaky Miklós.**

A St. Louisi Marx Károly Munkás Önképző Egylet (XV. oszt.) folyó 22-én este 8 órakor **taggyűlést** tart a South Broadway 1717 szám alatti helyiségben. Tekintve a sürgős elintézésre váró ügyeket, az elvtársak pontos megjelenését kéri a **Titkár.**

Szövetségünk XXXI. osztálya, (Allegheny, Pa.) október hó 24-én, este 8 órakor tartja **rendes havi gyűlését.** A tagok pontos megjelenését kéri a **Titkár.**

Szövetségünk XIX. osztálya, (Chicago, Ill.) **1908 november 1-én, a PARK CASINO**-ban, (606-10 N. California Ave és Division St. sarkán) **NAGY SZÜRETI MULATSÁGOT** rendez, melyre a chicagói magyarságot tiszteltet meghívja a **Rendezőség.**

A St. Louisi Marx Károly Munkás Önképző Egylet magánnyelvényen folytatásos

RETHORIKAI ELŐADÁST

rendez. Előadó Zerman Ferenc elvtárs. Előadások a hónap első és harmadik csütörtökjén este 8 órakor tartatnak.

A philadelphiai Egyesült Magyar Munkás Egylet Herceg Ferencnek drámáját, az **OSCKAY BRIGADÉROS-t** folyó év november hó 25-ik napján, a **Mercantile Hall**-ban (N. Franklin St. 849. szám alatt.) fogják színe hozni. A színdarabnak jól sikerült előadását már előre is jelezzük, mivel a rendezést **Ujlaky Miklós** az ő régi kipróbált szakavatottságával végzi.

Az **E. M. M. E. rendezősége.**

Szövetségünk XVII. osztálya (St. Louis, North-sidei) 1908 október 31-én, szombaton a **GERMAN MILITARY HALL**-ban, (North Market és 12. utca sarok) színelőadással egybekötött **tánmulatságot** rendez. Színe keüri: **VALAMI HIBÁJA VAN,**
Belépti-díj 25 cent. Kezdeté este 8 órakor.

FELHÍVÁS.

A new yorki magyar szakszervezetek, ugyanint: Bádógok és szerelők, Vas- és fém-munkások, Famunkások, s a Női-szervezet f. hó 25-én, délután 3 órakor 206-08 E. 86th St. I. emeleten közösen

NYILVÁNOS NÉPGYŰLÉST

tartanak.

Napirend: 1. A szervezkedés célja és haszna.
2. Miért semlegesek a new yorki magyar szakszervezetek.

A munkástársak nagyszámu megjelenését kéri a **Közös Szervező-bizottság.**

A Munkás Betegsegélyző Szövetség első osztálya f. hó 22-én, csütörtökön este 8 órakor **rendkívüli gyűlést** tart. A tagok pontos megjelenését kéri a **Titkár.**

Ismételten felkérjük mindazokat, akik előfizetési díjat küldenek hozzánk, hogy egy levél kíséretében értesítsenek bennünket pontos címükre. Szükséges a fenti eljárás azon indoknál fogva, miután a pénzes utalványon a cím feltüntetve nincs s így az előfizető a lapot nem kapja. Különösen a magyarországi előfizetőket kérjük a fenti kérés betartására.

REGÉNY.

A Kreutzer-Szonata.

Irta: **Tolsztoj Leó gróf.**

(Folytatás.) (33.)

Borzalommal jutott most eszembe ez a pillantás és ez az alig észrevehető mosolygás. "Igen, minden megtörtént" — mondta nekem egy hang és nyomban rá egy másik hang az ellenkezőt mondta: Megbolondultál? Hisz ez lehetetlen, mondta nekem ez a másik hang.

Nagyon féltem ezekkel a gondolatokkal sötétben maradni. Gyertyát gyújtottam és amint mindenkor meg szokott történni, mikor az ember kiegyeztetetlen ellentmondások közé jut, hogy ilyenkor szivaroz, én is szivaroztam és egy szivarkát szittam el a másik után, hogy elkábítsam magamat és hogy ne lássam ezeket az ellentmondásokat.

Egész éjjel nem aludtam és öt órakor, amikor még egészen sötét volt, elhatároztam, hogy kibontakozom ebből a bizonytalanságból és nyomban elutazom.

A vonat csak nyolc órakor indult. Felkötöttem a szolgát és elküldtem, hogy kocsit után nézzen. A zemszto gyűléshez néhány sort intéztem, amelybe értésére adtam, hogy elhagyhatatlan ügy Moszkvába szólit és arra kértem, hogy helyembe egy póttagot rendeljen be. Nyolc órakor felszálltam a nagy utazó kocsira és elutaztam.

XXV.

Harmincöt verszet kellett megtenni kocsin s nyolc órát vasuton. Kocsin az utazás nagyon kellemes volt. Őszi hideg volt, vakítóan ragyogó nappal. Hisz ön tudja, az az idő, amikor a kerekék mélyen bevágódnak az országutba. Az ut síma, a nap gyönyörű és a levegő erősítő volt. A tarantasz meglehetősen kényelmes volt; miközben a lovakat, a réteket, a mellettünk elhaladó utasokat néztem, elfelejttem, hogy mi végül utazom. Néha úgy tetszett nekem, mintha céltalanul utaznék, mintha sétakocsizást tennék és hogy képes lennék így a világ végéig elmenni. És mily boldog voltam, hogy így elfelejttem mindent. De mikor eszembe jutott, hogy hova tartok, azt mondtam magamban:

— Jól van, jól; majd meglátjuk; most ne is gondoljunk rá.

Az ut közepén egy baleset szórakoztatott. Az egészen új tarantasz tengelye eltörtött és ki kellett javítani. A menedékhely keresése, a fizetés, a koreszmában ivott tea, a dvornikkal folytatott beszélgetés, mind ez szórakoztatott. Mire az éj beállott, minden rendben volt és újra folytattam utamat.

Éjjel az utazás még vonzóbb volt, mint nappal. Minden, amit láttam, szórakoztatott, alig gondoltam arra, ami rám várt, vagy talán az tette éppen jókedvűvé és minduntalan buscut mondtam az élet örömeinek.

Azonban ez a nyugalmas állapot, ez a képeség, hogy töprengésemet leküzdjem, véget ért a kocsin való utazással. Alig hogy a vasuti kocsiba beléptem, minden megváltozott. Ez a nyolc órai vasuti utazás oly borzasztó volt nekem, hogy sohasem fogom elfelejteni. Talán azért, mert mikor a vasuti kocsiba szálltam azt képzeltem, hogy már otthon vagyok, vagy azért, mert a vasut oly rendkívüli igaztón hat az emberekre? Minden esetre tény, hogy mi-helyt a vasuti kocsiba szálltam, nem tudtam többé uralkodni képzeletem, amely szakadatlanul rendkívüli életheűszéggel förtelmesnél förtelmesebb képeket varázsolott elem, amelyek egyre fokozták féltékenységetem. És folyton lelki szemem elé kerültek azok a dolgok, amelyek amott lakásomon távollétemben történhetek.

A vérem forrt a felháborodástól, a dühtől és egy különös érzéstől, amely a megalázás pirját szállata arcomra, amint ezeket a képeket szemléltem és képtelen voltam tőlük szabadulni, képtelen voltam a képektől szememet elvonni, őket eltörülni, vagy védekezni, hogy fel ne idézzem.

Mentül tovább néztem ezeket a képzelt képeket, annál inkább hittem valóságukban, megfeledekezve arról, hogy semmi komoly alapjuk sem volt.

E képek pontossága azt látszott nekem bizonyítani, hogy képzeletem valóságban alapszik. Azt lehetett volna hinni, hogy egy démon, akaratom ellenére, találja ki és sugja nekem a legborzasztóbb látományokat.

Ebben a pillanatban eszembe jutott egy beszélgetés, amelyet nagyon rég Truchacevszki öcsésével folytattam és ez a beszélgetés most, midőn a zenészszel és nőmmel összefüggésbe hoztam, szétrepesztette szívemet. Igen, már régen volt, de még nagyon jól emlékszem rá; Truchacevszki öcsce arra a kérdésemre, vajjon elszokott-e járni nyilvános házakba, azt válaszolta nekem, hogy come il faut-ember, aki önmagát becsüli, nem jár el olyan helyekre, ahonnan betegséget vihet magával, nem jár piszkos és nemtelen helyekre, amikor tisztességes asszonyok állanak rendelkezésére.

(Folytatjuk.)

LAPUNK MEGBIZOTTAI.

Akron, O. Huszer F., 377 So. Broadway. Allegheny, Pa. F. Mayer, 1308 Howard St. Brooklyn, N. Y. J. Havassy, 34 Stagg St. Bridgeport, Conn. C. Wellner, 53 Cherry St. Berwick, Pa. E. Kömives, 1210 2nd St. Buffalo, N. Y. Klopis J., 71 Kail St. Barberton, O. Botos Imre, 244 Mulberry St. Cleveland, O. S. K. Horváth, 3536 W. 66th St. Cincinnati, O. John Juhász, 1941 Central Ave. Chicago, Ill. L. Nagy, 1230 So. 41st Court. Columbus, O. J. Jergasits, 253 2nd St. Diverson, Ill. Janka István. Erie, Pa. Tóthi Béla, 548 W. 19th St. Elizabeth, N. J. Oppmann M., 139 Ripley Pl. Hartford, Conn. M. Schulteisz, 52 Grand St. Lynn és Boston. Czapp István, 23 Collins St. Lansing, Mich. A. Neumann, 927 Division St. Milwaukee, Wis. Marák J., 1344 National Ave. Mc Keesport, J. Papp, P. O. B. 290. Newark, N. J. Gazdag J., 298 Camden Street. Newark, O. Turuc Pál. North Tonawanda, N. J. Mayer, 229 Frederika St. New Brunswick, J. Kovács, 41 Somerset St. New York, N. Y. Szerkesztőség és kiadóhivatal, 516 E. 6th Street. New York, N. Y. Hercegh L. 342 E. 65th St. Oakland és vidék. Cal. Almássy F., 484 25th St., Oakland, Cal. Passaic, N. J. Buják János, 14 Grand St., Garfield. Philadelphia, Pa. L. Parker, 953 N. Marshall St. Peoria, Ill. Takács S., 625 Fisking St. E.-Pittsburg, Pa. K. Sipek, 349 Electric Ave. Schenectady, N. Y. Friedmann L., 203 Orchard St. St. Louis, Mo. Kish György, 162 Miller St. St. Louis, J. Fabry, 2403 N. 9th St. San Francisco, Cal. F. Dobrodinka, 1363 Minna St. Springfield, Ill. Szivós J., 613 N. 11th St. Ezeklen kívül az egyes szervezetek által megválasztott sajtó-bizottsági tagok fel vannak hatalmazva előfizetést felvenni és azt nyugtáznai.

HIRDETÉSEK

felvételtűek a KIADÓHIVATALBAN

516 E. 6th st. New York.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 516 E. 6th St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombatján. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet. II. osztály. New Yorki Szocialista Munkás Szervezet II. oszt. helyisége 404 E. 64th St. I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet. III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. köré 5 Boerum St. (Soe. Labor Club helyiségében) van. Titkár Karl Stefanko, 35 Shore St., hová minden levél intézendő. Képzőgyűléseit tartja minden hétfő és vasárnap délután 2 órakor, üzleti gyűlés minden harmadik szombatán este 8 órakor. VI. osztály. Newark Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombatján és a többi szombatban vita vagy felolvasás 20 West St., Plavetzky szalon helyiségében. Titkár Szőke József, 40 Hunterdon St. VII. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő és második és minden hétfő negyedik vasárnapján délelőtt 9 órakor 13 Bakus Street, Buck elvtársnál. Titkár Buck J. 13 Bakus St. VIII. osztály. Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hétfő 2-ik vasárnapján tartja üzleti gyűléseit és minden szerdán este vitatestély vagy felolvasás tartatik magánhelyiségében, 210 Electric Ave. Titkár Majkutik F. Levelező titkár A. Weisz, 610 Sycamore St., E. Pittsburg. Pa. a szervezetet érdeklő levelek ide címzendők. IX. osztály. McKeessport Magyar Szoc. Munkás Szerv. magánhelyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlései minden hétfő és vasárnapján délelőtt, minden harmadik vasárnap este. Levelező titkár M. Braun 401 Jerome Street, kizárva a szervezetet érdeklő levelek intézendők. X. osztály. San Franciscoi Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő szombatján, a többiben vita vagy felolvasás. A szervezet helyisége 813 McAllister St. Titkár Stern M., 3299 Scott St., Szervezetünket érdeklő leveleket kérnem ide címezni. XI. osztály. Clevelandi Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár Erben J., 2810 Detroit Ave. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő és kedden, 1919 W. 25th St. magán-helyiségében. XII. osztály. Milwaukee, Wis. Szoc. Munkás Szerv. Titkár ifj. Mayer József, 512 1/2 Reservoir Ave. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnap délutánján, Lipps Building, cor. 3rd and Prairie St. XIII. osztály. Phila. Lev. t. titkár Tudor J., 461 Myrtle Street, hová minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. u. 3 órakor, 800 Parrish St. (magán-helyiség.) Minden szombat este felolvasás vagy vitatestély. XIV. osztály. Buffalo Szoc. Munkás Szervezet. Levelező titkár J. Konecek, 36 Hoffman Pl., hova a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Gyűlések, felolvasások és vitatestélyek minden csütörtök este magánhelyiségében 1905 Niagara St. XV. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önképző Egyesület. Egyleti magánhelyisége 1717 South Broadway. Nyitva minden este. Üzleti üléseit tartja minden negyedik csütörtök este 8 órakor. Az első és harmadik csütörtökön retorikai előadás a többi csütörtökön vita vagy felolvasás. Titkár M. Spitzer, 1439 So. 3rd Street. A dalárdá dalorát tartja minden vasárnap d. e. 10-12 ig. Titkár Reich J., 208 So. 11th St. XVI. osztály. Baltimorei Locuspontok Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő és második, havi üléseit pedig minden hétfő és vasárnapján a hónapnak, délelőtt 10-12 ig. Titkár Ch. Varró, 14 N. Curley St. XVII. osztály. St. Louisi nyugati Szoc. Munkás Szervezet; üzleti üléseit tartja minden hétfő és 3-ik szerdáján, magánhelyiségében, 2412 N. 14th St. Minden hétfőn este vita vagy felolvasás. Titkár Lány J., 2401 N. 9th St., hova minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. XVIII. osztály. Springfield Ill. Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja 2019 N. 16th St. Titkár Gy. Németh András, kizárva minden a szervezetet érdeklő levél címzendő. XIX. osztály. Chicagói Szoc. Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) Magánhelyisége 648 Fulton St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. u. Minden szombatban este vita vagy felolvasás. A szervezetet érdeklő értesítések C. Berkli, 311 Park Avenue, levelezőhöz intézendők. A dalárda dalorát tartja minden vasárnap d. e. 10-12-ig a Fulton St. 608 sz. alatt levő helyiségben, helyiségében. XX. osztály. Cincinnati-i Szocialista Munk. Szerv. Az üzleti gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján d. e. 9 órakor. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás 1431 Walnut St. alatt. Titkár P. Pihlinger, 219 Odson St. XXI. osztály. Akron, O. Lev. titkár Huszer F., 377 So. Broadway, kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXII. osztály. Chicago. (Burnside). Titkár J. Róza 9330 Cottage Grove Ave., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők. XXIII. osztály. New Brunswick-i Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnapján magánhelyiségében, 46 Sommerset St. Titkár G. Zsolnay, 46 Sommerset St.

XXIV. oszt. Erie, Pa. Titkár Waidá B., 1220 W. 18th Street, kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXV. oszt. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titk. Fleischer S., 911 Broadway, Oakland Cal. Üzleti üléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. u. 2 és fél órakor. Minden hétfő és vasárnapján vita vagy felolvasás tartatik 337 12th St. (Castle Hall), Oakland, Cal. XXVII. oszt. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Iszák S., 625 Fairholm Avenue, kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Minden hétfő 3-ik vasárnapján d. e. 10 óra-ig és szombat tanítás 2907 Adams St. XXVIII. osztály. Chicagói Szoc. Munk. Szerv. 2-ik oszt. Titkár L. Ritzinger, 3441 So. Halstead St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXIX. oszt. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hétfő és vasárnapján, 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségében. Lev. titkár Turuc P., cor. Cedar and Washington St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXX. osztály. Columbus, O. Marx Károly Önképző Kör. Titkár, Jergasits János, 253 Second St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXXI. osztály. St. Louisi Szoc. Munk. Szerv. 2-ik oszt. Titkár L. Ritzinger, 3441 So. Halstead St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. XXXII. oszt. Bridgeport, Conn. Lev. titkár L. S. 10, 53 Cherry St. Minden szombatban este képző gyűlés, 53 Cherry St. Minden havi üzleti üléseit tartja minden hétfő és vasárnapján, d. u. fél 3 órakor magán-helyiségében, 257 Howard Ave. XXXIII. oszt. E. Chicago, Ind. Titkár Gyurgyik János. Box 436. Gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. u. 3-tól. Minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Szási-féle Hallban van. XXXIV. osztály. Cleveland East Side Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja minden hónap első csütörtök este 2695 E. 79th St., saját helyiségében. A többi csütörtök esteken vita vagy felolvasás. Titkár Blasko J., 1754 Fulton R. D., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

AZI. W. W. MAGYAR LOCALJAI.

"Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet" (Industr. Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyűléseit tartja minden hétfő és 3-ik vasárnap délelőtt, a Szoc. Munk. Szerv. helyiségében, 516 E. 6th St. Levélcim L. Lefkovits, 516 E. 6th St. (Népakarat nyomda.) A Chicago Ladies Tailor Local Union, No. 538. I. W. W. Gyűléseit tartja minden hétfő és második keddjén este 7 órakor, 8-10 Clark St. A Philadelphiai Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 404, I. W. W.) gyűléseit tartja minden hétfő és második vasárnapján, d. u. 2 órakor és minden negyedik csütörtökön este 8 órakor 800 Parrish St. Pénzügyi titkár J. Schaefer, 420 Green St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

I. W. W. U. 25 Br. 2. (I. W. W. Newarki Magyar Vas- és Fémmunkások Csoportjának helyisége West St. Plavetzky-száloda. Hivatalos óráit tartja minden szombat este 8-10 óráig. Beiratási díj 30c. Havi járulék 25c. Felhívjuk magyar munkástársainkat a beiratkozásra.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

Ügykezelőség és székhely: E. Pittsburg, Pa. Gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. e. fél kilenc óráig, az összes levelek S. Marossy, 405 Arlington Ave., Mt. Oliver, Pittsburg, Pa. küldendők. A központi titkárság hivatalos ügyekben bezzéni lehet minden hétfőn este 8-tól fél 10-ig. Az intéző bizottság 210 Electric Ave., E. Pittsburg, Pa. tartja rendes üléseit. Intéző bizottsági elnök: Gross Henry, P. O. B. 39. E. Pittsburg, Pa. Alelnök id. Stumpfer János, E. Pittsburg, Pa. P. ü. és lev. titkár S. Marossy, 405 Arlington Ave., Mt. Oliver, Pittsburg, Pa. Pénztárnok Gyékis Henrik, 803 East St., North Side, Pittsburg, Pa. Jegyző Székely Imre, 242 P. O. B. East Pittsburg, Pa. Számvizsgáló Grosz L., West M., cor. P. O. B. 385 E. Pittsburg, Pa. Ellenőrző Glük Frigyes, Vízizay Béla. Szervező Komotrik Sámuel 805 East St., North Side, Pittsburg, Pa. Bridgeporti Bets. Szöv. ügykezelősége, ahol tagok felvételre jelentkezhetnek. A belépő tagok felvilágosítást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 136 Boyden St., Newark, N. J.

Osztályok:

I. osztály. New York. Elnök Schwartz József. P. ü. és lev. titkár Láng O. Sántó 22 E. 6th St. Pénztárnok Buzsácz Gábor, 1685 1st Ave. Hivatalos orvos Dr. M. Slabey, 226 E. 72nd St., Telephone 6066-79th. Üzleti üléseit tartja minden hétfő és 2-ik péntek este képző gyűléseit minden hétfő 4-ik szombat este helyiségében 404 E. 64th St. (Hunyadi Hall). II. oszt. Cleveland, O. Elnök Németh L. P. titkár Bors János, 3536 W. 66th St. Pénztárnok Szemenyei Imre, 3711 W. Lorain Ave. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt. Hivatalos orvos Dr. Francisci, 3242 Lorain Ave. III. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S. Titkár J. Kuscsa 275 Neilson Street. Pénztárnok Walljus József, 46 Sommerset St. Gyűléseit tartja minden hétfő negyedik vasárnapján, 46 Sommerset St. alatt. IV. osztály. Hartford, Conn. P. ü. és lev. titkár Schulteisz M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszig Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő és vasárnapján délutánján. V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Gallé B. P. ü. és lev. titkár Csontos János 230 Clark Place. Pénztárnok J. Trauner, 431 Magnolia Ave. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik kedd estején. VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 2266 Jefferson Ave., u. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave. Gyűléseit tartja minden harmadik vasárnap délután 2 óráig az Assay-féle helyiségben. VII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35. VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Rettig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Nagy Károly, 145 South St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik csütörtökön, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. M. Bruck, 251 Washington St. Rendelő órák délelőtt 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tisztviselő gyűlés. IX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J. Pénztárnok Vámosy M., levelező és pénzügyi titkár Popovits J., 394 Tonawanda St., hova minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján 174 Austin St. Hiv. orvos Dr. Hoffmayer, lakik 150 East St. X. osztály. Erie, Pa. Titkár Lovas István, 721 W. 2nd St., ahova mindennemű az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénzt. Tóthi B., 548 W. 19th St., Orvos Dr. Ackermann, lakik 911 W. St. Telephone Mutual Y.L.447. Gyűléshelyiség 831 W. 2nd St. Gyűléseit tartja minden hétfő és 3-ik szombatján este XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szoknya András. Pénztárnok Végyszer János, P. ü. és lev. titkár Paulik Lajos, lakik 239 Valley St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik péntekjén, este 8 órakor, 101 Nassau St. XIII. osztály. Chicago, Ill. P. ü. és lev. titkár L. Szabó, 922 Milwaukee Ave., hová minden a betegsegélyzőt érdeklő levelek intézendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján d. e. 10 órakor, 698 Fulton St.

XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantwain 207 Suncoot St. Gyűléseit tartja minden hétfő harmadik csütörtökjén este Tóth L. tagtárs lakásán, 109 7th Ave. XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök S. Weisz P. ü. és lev. titkár M. Weisz, P. O. B. 385, East Pittsburg, Pénztárnok J. Braun, Box 101 E. Pittsburg, Pa. Orvos Dr. Grandell, Bradock Ave., Turtle Creek, Pa. Gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik vasárnap 1 délelőtti órákban 210 Electric Ave. XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Mandeljános. Pénztárnok Kish György (lakik 162 Miller St.) Titkár Lahman István 1811 So. 11th St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos S. S. Kohn 208 Souldar St. Rendelő délelőtt 10-től 12-ig d. u. 4-től 8:30-ig Telephone Kinloch Central 9209-L. Bell Sidney 2215. Gyűlések minden hétfő 3-ik vasárnap délután 2 órakor 1717 South Broadway. XVII. oszt. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénztárnok Papp Sándor, 418 S. 4th St., p. ü. titkár Kopányi Gy., 326 Culvert St., lev. titkár Földi L. 711 Fairmond Ave. Hivatalos orv. Dr. Steiner S. 851 N. 5th St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján délután 2 órakor 800 Parrish St. (magán-helyiség) XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Odor József. Titkár Klein Béla, lakik 91 Grand St., pénztárnok Lax Izidor, 456 Newark St. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik szombat este, képző gyűléseit minden hétfő szombat estején helyiségében 132 Madison St. XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Pollák B., p. ü. és levelező titkár Wache B. 186 4th Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Pénztárnok Buják János, lakik: 14 Grand Street, Garfield, N. J. Hivatalos orvos Dr. Hajtinger Kálmán. Gyűléseit tartja minden hétfő 2-ik vasárnapján d. u. 4 órakor 2nd Ave., Molitorisz-Hallban. XX. oszt. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Horváth Pál, 209 Pine St. Pénztárnok Bajko István, 174 Pine St. Rendes gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján d. u. 3 órakor 257 Howard Ave. XXI. oszt. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orosz István, 1377a Minna St. Pénztárnok Dobrodinka F., 1363 Minna St. Gyűléseit tartja minden hétfő és harmadik szerdáján este 8 órakor 883 McAllister St., az S. L. P. helyiségében. XXII. oszt. Manayunk, Pa. Elnök Janicek J., p. ü. és lev. titkár Csillag J., 131 Levinger St., kizárva minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok J. Pinter 4726 Main St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor a pénztárnok lakásán. XXIII. oszt. Allegheny, Pa. Elnök Déman J. Titkár Caj A., 1519 Warner Street., Allegheny Gyűléseit tartja minden hónap harmadik csütörtökjén este 8 órakor 803 East St. magánhelyiségében. XXIV. oszt. Berwick, Pa. Elnök: Hoffenberg J., p. és lev. titkár Kömives J., 1210 2nd Ave., hova minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. XXV. osztály. Franklin Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. L. 339. Elnök Nagy Károly. XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál, pénzt. Botos Antal, 239 Washington St., I. és p. titk. Bauer J., 350 Schuler St., kizárva minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűlések minden hétfő 3-ik vasárnapján tartatnak 389 Batimlore St. alatti magán-helyiségben. XXVII. oszt. Columbus, O. Titkár Williger József, 219 E. Main St., kizárva minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. XXVIII. oszt. Peoria, Ill. Elnök és pénztárnok Takács István, lakik 625 Fishgate St. Titkár Iszák Sándor lakik 625 Fairholm Ave. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján, d. e. 10-10-ig, 2907 St., kizárva minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. XXIX. oszt. Newark, N. J. Elnök Wagner József, 476 Mulberry St., titkár Hudák Klára 476 Mulberry St., pénztárnok Bella M., 108 Albert Ave. XXX. osztály. Irvin, Pa. Elnök Miller E. Pénztárnok Gy. Domonkos, P. ü. és lev. titkár Jancsár J., Box 401. Gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik vasárnapján, d. u. 3 órakor Kuzma János üzlethelyiségében, 100. Main St. XXXI. oszt. Mc Keesport, Pa. Elnök Gacsári B. Pénzügyi és levelező titkár Gencsy József, 145 2nd Ave., kizárva minden az osztályt érdeklő levelek címzendők. Pénztárnok Szarvas Pál, 143 2nd Ave. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján d. e. 10 óráig 149 2nd. St. XXXII. oszt. Newark, N. J. Elnök és pénztárnok Szövegűnkintől, valamint a Munkás Betegsegélyzőtől teljesen különálló egyletek: A Magyarajku Bádógosok és Szerelő Szakegylete. 1567 2nd Ave. I. emelet (Uj világ kávéház). Összejövetel minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délelőtt 9-12-ig. I. Elnök Fazekas Lajos, II. elnök Altman Vimos. I. p. ü. titkár, Pachner Ernő, 302 E. 84th St., New York, II. p. ü. titkár Banczik J. I. jegyző Stark Károly, II. jegyző Willinger Ede. Ellenőrző Weisz A., Glük H., Klein K. I. könyvtárnok Schwarzs S. II. könyvtárnok Markovits J. Teremőr és lapkezelő Schwarzs L. Az Amerikai Magyar Vas- és Fémmunkások Szakegylete 206-208 E. 86th St. Klein's Hall. I. em. Elnök Niederlaender Hugó, jegyző Kovács Béni. Összejövetel minden vasárnap d. e. 10-12 óráig. New Yorki Magyar Famunkások Szakszervezete. Összejöveleit tartja minden szombat este 8-10-ig, vasárnap d. e. 9-12-ig 1567 2nd Ave. "Újvilág" kávéház, első emelet. Elnök Rozsvölzvetki M., 334 E. 87th St., titkár Mike J., 1567 2nd Ave. New Yorki Magyar Munkások Szervezete, 1567 Second Ave., első emelet. Összejöveleit tartja minden kedden este 8 órakor és vasárnap délután 3 órakor. Elnök Leichman Aranka, titkár Bamberk Ignáczné, 415-17 E. 71st St., kizárva minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Newarki (N. J.) Petőfi Munkás Dalkör. Elnök: Sass Béla. Titkár: Keserü Pál (147 Court St.) Gyűléseit tartja a Plavetzki-Hallban. (20 West St.) A Clevelandi Általános Munkás Dalárda. Elnök Tarján István, jegyző Paszter József, 3310 Roche Ave., kizárva minden a dalárdát érdeklő levelek címzendők. Gyűléseit tartja minden hétfő harmadik vasárnapján 1949 W. 25th St., S. L. P. helyiségében. A SPRINGFIELDI, ILL. ÉS KÖRNYÉKEI MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Alapítottatott 1904 április 4-én. Gyűléseit tartja minden hétfő és vasárnapján d. u. 2 órakor a 2019 N. 16th St. magánhelyiségében. Tisztviselők: Elnök ifj. Nyilas György. Alelnök Nyilas András. Titkár Szivós János, 613 N. 11th St., kizárva az egyletet érdeklő levelek címzendők. Jegyző ifj. Nyilas György. Pénztárnok Némethi Ferenc. Pénzügyi bizottsági tagok: Komját Győző és Bányai István. Számvizsgáló bizottsági tagok: Németh András és Ménes András. Helyi betegsegélyező Némethi Károly, vidéki Batta Mihály, Póttagok: Rabhart György és Batta István. Teremőr Kertész János. Temetőrendező Bányai István. Bridgep. Szövets. ügykezelő ifj. Nyilas György, 1516 Sangamon Ave., Springfield, Ill. MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET. Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztály. B-ooklyn. Üzleti üléseit tartja minden hétfő 2-ik kedd estején és képzőgyűléseit minden harmadik vasárnap este 8 órakor. 5 Boerum Street. Elnök Ondák János, 16 Utica Ave., Brooklyn. Alelnök Shebál József, 401 Central Ave., Brooklyn. Titkár Mandula Sándor, 258 Heyward St., Brooklyn. Pénztárnok Barnócz Mihály, 135 Meserole St., Brooklyn. Hivatalos orvos M. B. Pearlstein, 309 Hewes Street, cor. Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.) I. N. Y. M. Ifjúsági Kör tánciskolája. ÁRPAD HALL 431 E. 6th St. New York. Angol-magyar iskola kétszer hetenkint, hétfőn és csütörtökön a LIBERTY HALL-ban 49 Mercer St. Newark, N. J. Mindkét helyiségben kifogástalan magyar konyha. Alkalmos termek bálok, lakodalmak és egyleti gyűlésekre. Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és billiárd. A. Orawetz, tulajdonos. Mrs. KLEIN magyar kávéház és étterem 257 Springfield Ave. Newark.

Wachsman egyedi és eredeti magyar női és férfi-dívat áruhaza 86 Avenue A NEW YORK. (az 5-ik és 6-ik utcák között) Olcsó szabott arak

Péter Lajos „Rákóczi Hall”-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. — 4-ik utca 197, New York — AJÁNLJA KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT. Kitünő italok. Alkalmos helyiség multságok, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New Yorki Magyarajku Szociálisták kedvelt gyűlékezési helye. Különcféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állnak.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a „UNION SHOE CO.”-nál Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

Katolín János FENYKEPESZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BÁRMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelésnek KÉSŐBB is. Nagyobbítások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jegyek 28 drb. 25. Kérem a magyarok pártfogását. Eladok hajó-jegyeket minden vonalra juttányos árban.

JOS. BERLOCK FÉRFI SZABÓ 1118 Thirteenth Ave. East Oakland, Ca Ugyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és seglyt nyújt mindenben. 546 Washington Eastvard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 3188.

TULY az egyedüli magyar FÉNYKÉPESZ NEWARKON, N. J. 4 West Street. Legfinomabb kivitelű fényképek tucatja \$2.00-tól feljebb. Nyitva ünnep- és vasárnapokon is.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tisztas jutányos árú SZOBÁIT ROSTASSY REZSŐ 513 E. 6th St. NEW YORK. a „Népakarat” szerkesztőségével szemben. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire, díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHÁZAM a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étek. — Hazai biliárd asztalok. Bel- és külföldi pártlapok. Feltekérjük olvasóinkat, hogy szükségleteiket hirdetőnkél szerezzék be s a vásárlás alkalmával hivatkozzanak a NEPAKARAT-ra.

Magyar Fém-munkáló Iskola felszerelve villanyerőre, elsőosztályú gépekkel. GYAKORLATILAG tanítók szerszámokat készíteni, vasat, rezet esztergálni, gyalmin, mindegre, amire szüksége van egy jó Machinistnek. Egyedüli iskola, hol a legrövidebb idő alatt jól kiképezheti magát. Bővebbet D. NAGY, Machinist 346 E. 104th St. New York

Beldegreen budapesti fényképész 32 Avenue C 3-ik u.sarok, New York. Izkész és jól kidolgozott képek 2 dollártól feljebb. A munkáért jótollak. Nyitva vasár- és ünnep napon is.

Mrs. J. HOFFMANN, MAGYAR VIRÁGÜZLETE 971 SECOND AVE. 51. és 52. utca között N. Y. Elvállal mindennemű mulatsági dekorációk. Lakodalmi események és temetkezési munkák ellátását. — Menyasszonyi koszorúk nagy választékban. Vidéki megyre felés pontosan, eszközültetik. Koszorúszallagok rendelkezésre készítettnek. Telephone 2993-79th

PILÁT F. MAGYAR SZÜLÉSNŐ Budapestben az egyetemen vizsgázott, sok évi gyakorlat után tanácsot és seglyt nyújt mindenben. 1443 Ave. A, New York. Bet. 76th & 77th Sts. RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzsallító és váltó-intézet Füzfűlet 127 Second St., Passaic, N. J. PENZT a legelőkelőbb és lehető leggyorsabbán küld az O-hazába. Pénz hiteket bármely hazai bankba kamatozás végett elhelyezék és a betéti könyvet rövid időn belül kikösztom. Nemkülönb az O-hazában, áruszárnél, takarékpénztárnál, vagy magánbanknál elhelyeztetett számlák díját. Budapesti irodám után díjtalanul kikösztom, csupán a szükségesleg meghatározás hitelesített számlák csatolásával. HAJÓJEGYEKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az O-hazából kikösztom vagy ott szállítok. OKIRATOK szakszerűen, a törvényeknek megfelelőleg állítanak ki és konzultációval hitelesítnek. Katonai, telekönyvi, személyesen hazai sommas perekben és bármely más ügyviteli dolgokban eljár. Minden ügyben, ugy mint eddig, egyenlő a legnagyobb pontosságot igérem. UTBAJGÁZTASSAL tanácsosak és felvilágosítással IGYEN Készítégek és szivesen szolgálok. Magyarországi iroda: Budapest, IV. Sütő-utca 6. sz. Fiók-irodák: So. Bethlehem Pa., saját ház, Alpha, N. J., Wharton, N. J., — Franklin Furnace, N. J.

Dr. BIEBER E. LAJOS MAGYAR FOGORVOS 383 E. 8th Street Ave. C és D között New York

Legkedveltebb és legnépszerűbb ROTH SAMUEL gyógyszerész a Megváltóhoz 125 Ave. A, cor. 8th St., New York, Lillom Creme, lillom szappan és por, szappalók, maj-foltok, hirtőlejek, pattanások, ráncok elávolítására Lillom Creme az arcot finomítani, hirtani, birtetni, és általában a szép arcnak szépségét fontartani. Creme 40c. szappan 85c. por 65c. összesen \$1.35. Ha verszegény ha szédül a feje, ha gyöngye, ha nincs étvágya, ha ideges, akkor csak a Róth-féle China vas-sótablettát használja, melynek ára 75c. 3 üveg 2 dollár. Magyarországból most érkeztek a következők: Acacia, Denta, Margit és Erzsébet Creme-k és szappanok, Nagy Bütyki Dr. Gross, Dr. Sthulzsky kenőcsök és szappanok, Kaldont, Egri víz, Indaszesz, Elsa fluid, Fortifol-sebanszag Pershofer és Kárpáti pilulák és számlalan más szerek. Tessenék árjegyzékért írni. Megrendelésekkel tessék a pénzt előre beküldeni.